

4.10 Doplnující vzdělávací obory

4.10.1 Matematika cvičení

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací předmět **Matematika cvičení** je součástí vzdělávacího předmětu Matematika. Učivo předmětu Matematika je základem i pro MCV avšak dané učivo se probírá v různé šíři a hloubce, některá učební látka se vynechává, jiná se naopak doplňuje. Cvičení z matematiky jsou založena hlavně na aktivních činnostech žáků. Poskytují vědomosti a dovednosti potřebné především v praktickém životě. Žáci se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. V okruzích zaměřených na geometrii zkoumají tvary a prostor při řešení problémů, které vycházejí z běžných životních situací. V této oblasti se uplatňují různé metody a formy práce (soutěže, skupinová práce, individuální přístup, využití výpočetní techniky). Žáci se učí řešit situace a úlohy z praxe. Snaží se pochopit problém, utřídit údaje, provádět situační náčrtky. Řešení těchto úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní a naopak dále rozvíjet matematicky nadané žáky.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
	Osobní příklad
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám

	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu*
- 1.2 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*
- 1.3 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*
- 1.4 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*
- 1.5 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*
- 1.6 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*
- 1.7 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*
- 1.8 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*
- 1.9 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*

Učivo

- dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa
- desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka
- procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina
- výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*
- 2.2 porovnává soubory dat*
- 2.3 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*
- 2.4 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*
- 2.5 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*

Učivo

závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

3.1 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

3.2 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

3.3 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

3.4 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

3.5 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

3.6 načrtne a sestrojí rovinné útvary

3.7 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

3.8 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

3.9 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

3.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

3.11 načrtne a sestrojí síť základních těles

3.12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

3.13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Učivo

rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)

metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta

prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol

konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

4.1 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

4.2 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

7. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Zlomky a racionální čísla	
žák porovnává zlomky s různými jmenovateli, využívá převodu zlomků na společného jmenovatele, případně převodu zlomků na desetinné číslo	porovnávání zlomků s různými jmenovateli	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.9
zapiše zlomek jako desetinné číslo a naopak	vztah zlomku a desetinného čísla	
sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky, zjednoduší složený zlomek	operace se zlomky, složený zlomek	
řeší úlohy se zlomky ze života kolem nás, zhodnotí reálnost získaného výsledku	slovní úlohy ze života kolem nás	
	Shodnost trojúhelníků	
s užitím vět o shodnosti trojúhelníků dokáže sestrojít zadané trojúhelníky, s důrazem na přesnost rýsování	konstrukce trojúhelníků	3.1, 3.5, 3.6, 3.7, 3.13, 3.8
provede rozbor, konstrukci a zapiše postup konstrukce	věty sss, sus, usu	
	Středová souměrnost	
	užití- geometrické útvary středově souměrné	
rozpozná středově souměrné útvary	tvoření souměrně sdružených obrázků	
dokáže sestrojít obraz geometrického útvaru ve středové souměrnosti, používá zásad přesného rýsování		
	Racionální čísla	
Dokáže zapsat racionální číslo ve tvaru zlomku.	Pojem racionální číslo	
Zná pravidla sčítání, odčítání, násobení a dělení pro kladná, záporná racionální čísla.	Operace s racionálními čísly	
	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	
žák zapiše a zjednoduší poměr, i postupný	úprava poměrů	1.5, 1.9, 2.3, 2.4, 2.5
řeší úlohy z praxe na rozdělení celku v daném poměru, provádí odhady výsledků, a ověří si reálnost výsledku	dělení celku na části v daném poměru	
rozumí měřítku mapy a použije poměru při práci s mapami	poměr a měřítko mapy	
rozhodne, zda se jedná o přímou či nepřímou úměrnost, dokáže rozhodnutí odůvodnit, pracuje s grafy přímé a nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost- úvahy, tabulky, grafy	
řeší úlohy pomocí trojčlenky, provádí odhad, používá kalkulačku, ověří reálnost výsledku	řešení slovních úloh ze života pomocí trojčlenky	

řeší s pomocí trojčlenky jednoduché úlohy z fyziky a chemie	využití úměry k řešení úloh z fyziky, případně chemie	
	Čtyřúhelníky	
Zná zástupce rovnoběžníků a jejich vlastnosti.	rovnoběžníky, jejich vlastnosti, rozvahy	3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 3.6, 3.13
provede náčrtek, konstrukci a zapíše postup konstrukce rovnoběžníků	konstrukce rovnoběžníků	
Zná základní vzorce a umí je využít k řešení úloh.	obsahy a obvody rovnoběžníků	
zná jejich vlastnosti , pomocí vzorců vypočítá jejich obvod a obsah	mnohoúhelníky, jejich obsahy a obvody, úlohy z praxe	
vyřeší jednodušší úlohy na obvod a obsah mnohoúhelníků především z praxe	jednotky větší než 1m ² (1a, 1ha, 1km ²)	
dokáže převádět jednotky délky a obsahu, seznámí se s jednotkami většími než 1m ²	pravidelné mnohoúhelníky	
pojmenuje mnohoúhelníky	konstrukce pravidelného pětiúhelníku a šestiúhelníku	
dokáže sestrojít pravidelný šestiúhelník		
	Procenta	
	znázornění údajů v procentech	1.4, 1.6, 1.9
žák umí znázornit údaje zadané v procentech pomocí jednoduchých diagramů- kruhového, sloupcového	diagramy- využití PC	
seznámí se s diagramy na PC	přeměna zlomků na procenta	
část celku zadanou zlomkem převede na procenta	smíšené slovní úlohy na procenta z praxe	
řeší slovní úlohy na procenta z praxe, provádí odhad, používá kalkulačku, zhodnotí reálnost získaného výsledku	počítáme úrok	
pochozí pojem úrok, řeší příklady na výpočet úroku		
	Hranoly	
provede náčrtek zadaného hranolu	kolmé hranoly	3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13
seznámí se s kolmými hranoly	objem hranolů s podstavami různých mnohoúhelníků	
umí vypočítat pomocí vzorců objem a povrch zadaných kolmých hranolů	povrch hranolů	
umí vyhledávat v tabulkách, k výpočtům dokáže používat kalkulačku	fyzika v matematice, výpočet hmotnosti	
uvědomí si vzájemné vztahy mezi hmotností, hustotou a objemem, řeší jednoduché příklady na výpočet hmotnosti		

8. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Druhá mocnina a odmocnina	1.1, 1.2, 1.9
Určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru	Druhá mocnina a odmocnina	
	Pythagorova věta	4.1
Vysvětlí Pythagorovu větu	Pythagorova věta	
Užije Pythagorovu větu v praxi	Užití Pythagorovy věty	
	Mocniny s přirozeným mocnitelem	1.2, 1.4, 1.9,
Určuje třetí mocninu	Třetí mocnina racionálních čísel	
Umí provádět základní početní operace s mocninami	Operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	
	Výrazy	1.7, 1.9
Určí hodnotu číselného výrazu	Číselný výraz a jeho hodnota	
Dosadí do výrazu a určí hodnotu výrazu	Výrazy s proměnnou	
Sčítá a odčítá mnohočleny	Sčítání a odčítání výrazů	
Násobí výraz jednočlenem	Mnohočleny	
Upraví výraz vytýkáním před závorku	Úpravy výrazů	
Násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlen dvojčlenem	Násobení mnohočlenů	
Užívá vzorce pro výpočet druhé mocniny součtu a rozdílu	Vzorce pro úpravu výrazů	
	Lineární rovnice	1.8, 1.9, 2.4
Řeší lineární rovnici pomocí ekvivalentních úprav	Ekvivalentní úpravy lineárních rovnic	
Provádí zkoušku správnosti řešení	Lineární rovnice s jednou neznámou	
Řeší slovní úlohy vedoucí k užití lineární rovnice	Slovní úlohy řešené pomocí rovnic	
	Kruh, kružnice	3.1, 3.2, 3.4, 3.6
Rozezná sečnu, tečnu, vnější přímku kružnice sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice	Vzájemná poloha přímky a kružnice	
Zná a užije Thaletovu větu v praxi	Thaletova věta, Thaletova kružnice	
Určí vzájemnou polohu dvou kružnic	Vzájemná poloha dvou kružnic	
Vypočítá obvod kruhu, délku kružnice	Obvod kruhu, délka kružnice	
Dosadí do vzorce a vypočítá obsah kruhu	Obsah kruhu	
	Rotační válec	3.10, 3.11, 3.12, 3.13
Načrtne a sestrojí síť válce	Síť válce	
Vypočítá povrch a objem válce	Povrch a objem válce	

Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce	Slovní úlohy	
	Množiny bodů dané vlastnosti	3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6, 3.8, 4.1, 4.2., 3.13.
Sestrojí osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, vzdálenost bodu od přímky	Jednoduché konstrukce	
Řeší jednoduché geometrické úlohy	Množiny bodů dané vlastnosti, logické a netradiční geometrické řady	

9. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Výrazy	1.7, 1.9
žák provede početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení mnohočlenů	Početní operace s mnohočleny	
rozloží daný výraz pomocí vzorců nebo vytýkáním na součin	Rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání	
	Rovnice a nerovnice	1.8, 1.9
žák vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se závorkami a zlomky	rovnice se závorkami	
provede zkoušku řešení	rovnice se zlomky	
matematicky správně zapíše postup řešení		
řeší slovní úlohy z praxe-provede rozbor slovní úlohy, její řešení a ověří si reálnost získaného výsledku	slovní úlohy	
	Soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	1.8, 1.9
vyřeší alespoň jednou metodou soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	soustavy - sčítací metoda	
	soustavy - dosazovací metoda	
	slovní úlohy řešené soustavou rovnic	
	Podobnost a její užití v praxi	3.1, 3.6, 3.7, 3.13
žák vysvětlí pojem podobnost trojúhelníků	podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení	
rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky	poměr podobnosti	
určí poměr podobnosti	věty o podobnosti	
na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů	slovní úlohy	

	Funkce	2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5
žák rozezná funkční vztah od jiných vztahů	definice funkce, interval	
vysvětlí pojem lineární funkce, interval	lineární funkce a její vlastnosti	
vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí a grafem	graf lineární funkce	
sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování		
vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí a grafem	přímá úměrnost	
vyjádří nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí a grafem	nepřímá úměrnost	
	Tělesa	3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13
žák vysvětlí pojmy a základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule	Jehlan, kužel, koule	
načrtne tato tělesa a jejich sítě		
vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce		
	slovní úlohy	
řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe		

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	
	Mcv	
	Mcv	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	
	Mcv	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	
	Mcv	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Mcv	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma
8.	Mcv	Kružnice a kruh
8.	Mcv	Množiny bodů dané vlastnosti
8.	Mcv	Hranoly, válec
8.	Mcv	Základy statistiky
9.	Mcv	Finanční matematika - úrokování

4.10.2 Český jazyk cvičení

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět Čcv patří spolu s cvičením z matematiky do první skupiny předmětů povinně volitelných a doplňuje vzdělávací předmět Český jazyk. Mohou si ho zvolit žáci druhého stupně od 7. do 9. ročníku. Čcv představuje jednu z možností, kterou si vybere skupina žáků jednoho ročníku (tzn. buď žáci v jedné třídě, nebo žáci paralelních tříd příslušného ročníku).

Učivo předmětu český jazyk je základem i pro Čcv avšak dané učivo se probírá v různé šíři a hloubce, některá učební látka se vynechává, jiná se naopak doplňuje.

ŠVP je zpracován ve dvou variantách :

A) pro žáky studijního typu a s opravdovým zájmem o prohloubení znalostí z českého jazyka

B) pro žáky, pro něž je běžná hodinová dotace ke zvládnutí základních požadavků českého jazyka z jakýchkoli důvodů nepostačující. Předpokládá se, že tento předmět budou volit zejména žáci se specifickými poruchami učení.

Plán učiva předpokládá, že se žáci skupiny A, budou věnovat i učivu plánovanému pro žáky skupiny B.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je doplnit a navázat na obsah vzdělávání předmětu český jazyk, tzn. pomoci všem žákům, aby byli vybaveni znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně chápat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat (v mluvené i písemné podobě) a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání a svých vlastních zkušeností. Vyučovací hodiny mají být co nejpestřejší a nejzajímavější. Všichni žáci by měli

být při práci aktivní, jejich činnost rozmanitá. Vedle částí hodin, které mohou být pravidelné, ustálené se zařazují různé zajímavosti o jazyce, jazykové hříčky apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Čcv nemá na rozdíl od Českého jazyka a literatury komplexní charakter, proto není rozdělen do specifických složek, ačkoliv zahrnuje nejen učivo jazykové, ale samozřejmě jím prolíná zejména komunikační a slohová výchova a dotýká se i složky literární.

I zde se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, zformulovat svoje myšlenky do náležitého projevu ústního či písemného, stylisticky i pravopisně bezchybného. Umí o svých názorech a nejrůznějších situacích kultivovaně diskutovat, logicky argumentovat, posuzovat je kriticky.

Žáci si upevňují základní pravopisná pravidla (skupina B) a rozšiřují a prohlubují vědomosti a dovednosti (skupina A) potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a rozlišují jeho další formy. Jsou vedeni k jasnému a srozumitelnému vyjadřování. Své znalosti z jazykové složky předmětu využívají při práci s literárními texty.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
Kompetence k řešení problémů	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací

	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
	Kompetence občanské
Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání	
Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti	
Integrace žáků vyžadujících speciální péči	
Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur	
Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí	
Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné	
Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová a obsahová)	
Důsledné předcházení sociálně – patologickým jevům	
Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám	
Kompetence pracovní	
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2.stupeň

1. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 *spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*
- 1.2 *rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady*
tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování
- 1.3 *samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny, Slovníkem*
cizích slov a s dalšími jazykovými příručkami
- 1.4 *správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*
- 1.5 *využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*
- 1.6 *rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*
- 1.7 *v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*
- 1.8 *rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*
- 1.9 *dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační činnost*
- 1.10 *rozpoznává manipulativní funkci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*

7. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
uplatňuje spisovný jazyk odstraňuje gramatické a stylistické nedostatky používá správné a morfologické tvary slov	TVAROSLOVÍ TVOŘENÍ SLOV	1.1, 1.8, 1.5
poznává v textu ohebné a neohebné slovní druhy	podstatná jména A – tvary dvojného čísla hromadná, pomn. a látková B – vzory a skloňování	1.4 1.7 1.3
určí mluvnické významy	přídavná jména A – jmenné tvary odvozování příponami B – druhy, zakončení –ovi/ovy	
rozpozná druhy zájmen a číslovek	zájmena A – druhy zájmen B – pravopis mě, mně	
	číslovky A – druhy B – základní a řadové	
rozpozná a uváženě používá způsoby a vidy sloves	slovesa A – podmínovací způsob a vidy B – mluvnické kategorie	

píše podle základních pravidel vyhledává odkazy v jazykových příručkách	PRAVOPIS velkých písmen A – histor. události, svátky, významné listiny a dok. B – osoby, zeměpis. názy	
dovede rozlišit vrstvy ČJ a umí je vhodně používat	NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ zásoba aktivní a pasivní slova slovní spojení	1.2 1.9
	A – slang B – vrstvy nespisovného jazyka	
	SKLADBA	
rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy	A – větné členy B – věty hlavní a vedlejší	1.6
naslouchá a komunikuje kultivovaně	kulturně výchovné aktivity	1.9
zformuluje ústně i písemně dojmy z literárního textu, návštěvy divadelního nebo filmového představení, zhodnotí je vlastním názorem		1.10

8. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
rozpozná slovanské a světové jazyky	OBEČNÉ VÝKLADY O JAZYCE A – charakterizuje hl. znaky slovan. a evrop. jazyků B – český jazyk a slovanské j.	1.8
používá české ekvivalenty slov přejatých	podstatná jména přejatá A – skloňování přejatých slov B – běžně používaná cizí slova	1.1, 1.3
utvoří správné tvary sloves podmiňovací způsob, rozkaz, 3.os č.mn.	TVAROSLOVÍ slovesa – mluvnické kategorie A – způsob, vid, třídy a vzory B – zákl. mluvnické významy	1.4, 1.5 1.6
používá rozmanité spojky a spojovací výrazy, aby se ve vlastní mluvnici i písemně tvorbě projevoval kultivovaně používá literární texty jako zdroj poznání	SKLADBA A – složitá souvětí souřadná a podřadná B – věty hlavní, vedl., druh souvětí parazitní slova v souvětí	1.7, 1.9

rozeznává fakta od demagogických konstatování		
rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSoby A – způsoby obohacování B – slovotvorné prostředky, slova základová a odvozená	1.2
používá kultivovaný projev na základě poznatků o jazyce		1.5, 1.9

9. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	SLOVNÍ ZÁSoba	
rozeznává a používá citově zabarvená slova tvoří vlastní slohově bohatě rozmanité texty chápe mluvnický a věcný význam slov	význam slov a slov. spojení A – metafora, metonymie sousloví, termíny B – homonyma, synonyma příslaví, rčení	1.3, 1.8, 1.9 1.1, 1.2
používá správné a morfologické tvary slov	TVAROSLOVÍ	1.4
třídí slova podle slovních druhů blíže specifikuje neohebné druhy	A – druhy spojek, předložek, příslovčí B – druhy příslovčí interpunkce citoslovčí	
	SKLADBA	
rozeznává jevy lexikální a syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí, určuje druh souvětí a poměry mezi větami odstraňuje skladební nedostatky	A – nepravdivosti větné stavby složitá souvětí B – interpunkce ve větě jednoduché	1.6, 1.7
využívá získaných poznatků k vytváření vlastních jazykových projevů		
využívá jazykových příruček		1.3

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	
	Čcv	
	Čcv	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	
	Čcv	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	
	Čcv	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Čcv	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.3 Český jazyk specializovaný

Charakteristika vzdělávacího oboru

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je doplnit a navázat na obsah vzdělávání předmětu český jazyk, tzn. pomoci všem žákům, aby byli vybaveni znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně chápat různá jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat (v mluvené i písemné podobě) a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání a svých vlastních zkušeností. Vyučovací hodiny mají být co nejpestřejší a nejzajímavější. Všichni žáci by měli být při práci aktivní, jejich činnost rozmanitá. Vedle částí hodin, které mohou být pravidelné, ustálené se zařazují různé zajímavosti o jazyce, jazykové hříčky apod.

Předmět je určen žákům, pro něž je běžná hodinová dotace ke zvládnutí základních požadavků českého jazyka z jakýchkoli důvodů nepostačující a žákům nadaným k rozšíření a prohloubení vědomostí.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
Stanovení postupných cílů	
Zařazování metod podporujících zvědavost	
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
	Podpora netradičních způsobů řešení
<i>Kompetence komunikativní</i>	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Práce v týmu
<i>Kompetence sociální a personální</i>	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy	

	Učit se argumentovat
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné
	Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová a obsahová)
	Důsledné předcházení sociálně – patologickým jevům
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
	Kompetence pracovní
Uplatňování sebehodnocení žáků	
Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Čtení a literární výchova	
skládá a rozkládá slova podle sluchu	rozvoj fonetického sluchu,	2.1.
pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám	sluchová syntéza, analýza	2.1
rozlišuje písmo tiskací a psací	písmena malá, velká, tiskací, psací	2.1
		2.1
skládá a čte všechny druhy slabik	Slabiky otevřené, zavřené	2.1
skládá a čte všechny druhy slov	slova - čtení otevřených slabik ve slovech	2.1
	čtení zavřených slabik na konci slov	2.1
	slova se skupinou dvou souhlásek	2.1
	čtení slov se slabikotvornými souhláskami	2.1
	slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek	2.1
plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem	hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací	2.1
správně řadí slova ve větě, slabiky	uspořádání slov ve větách	2.1

ve slově a hlásky ve slabice		
používá znaménka ve slovech i větách	interpunkční znaménka	2.1
čte správně dlouhé a krátké samohlásky	délka samohlásek	2.1
správně odpovídá na kontrolní otázky	porozumění přečteným větám	1.2, 1.3, 3.1
rozpozná členění textů	nadpis, sloupec, řádek, odstavec	1.7
naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje	poslech, vyprávění, dramatizace	1.4,1.5,1.11, 3.3, 3.4
recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla	recitace	1.4, 1.5, 3.1
rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	plnění úkolu podle zadání	1.2, 1.3
	Psaní :	
uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	příprava na psaní, uvolňovací cviky	1.8, 1.9
píše čárky, oblouky, zátrhy, vlnovky	psaní prvků písmen a číslic	1.8, 1.9
rozlišuje písmo tiskací a psací	písmo tiskací a psací	1.8, 1.9
píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky	psaní - písmeno, slabika, slovo, věta	1.8, 1.9
píše interpunkční a diakritická znaménka		1.8, 1.9
dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty	diktát slov, jednoduchých vět	1.8, 1.9, 1.10
píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty	velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty	1.8, 1.9

2. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
rozvíjí řeč na jednoduchém obrazovém materiálu, z dětských časopisů a knih, popíše ústně jednoduchý obrázek	<i>Přípravné období pro výuku čtení a psaní se zaměřením na odstraňování dyslektických obtíží.</i>	1.11
dovede se vyjádřit ústně v krátkých větách	<i>Čtení slov a vět</i>	1.7
rozliší zřetelně podobná písmena		
zvládne čtení otevřených a zavřených slabik		1.1, 1.4
správně rozlišuje délku slabik		1.4, 2.1
správně napíše dvojslabičná a trojslabičná slova (opisem, přepisem)		1.8
čte slova se shlukem souhlásek, slova složená ze souhlásek, tato slova dovede i napsat		1.4, 1.9
čte jednoduché věty se správnou intonací		1.4, 1.5
nacvičuje čtení s předložkovými vazbami		3.1
prohlubuje a upevňuje čtecí návyky správného dýchání		1.4, 1.5
zvládne tiché čtení s jednoduchým úkolem		1.2
orientuje se v krátkém textu, dovede ho převyprávět		1.1

zvládne psaní všech malých a velkých písmen abecedy	Abeceda	1.9
rozlišuje písmena tiskací a psací		1.9
zná abecedu		
dovede řadit slova v abecedním pořadí		
dovede řadit slova podle druhého a třetího písmene abecedy		
rozezná věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací	Druhy vět	2.7
doplní správné znaménko za větami		2.7
tyto věty přečte intonačně správně		2.7
při mluvení a psaní seřadí věty do správného větného pořádku	Pořádek vět	1.21
rozezná větu jednoduchou a souvětí, jednoduché věty spojí vhodnými spojkami do souvětí		2.
zná význam slov	Věta, slovo a slovní význam	1.6, 2.2, 2.12
skládá věty s daným počtem slov, dovede používat ve větách určená slova		1.10
dokáže určit slova nadřazená, souřadná i významem podřazená		2.2
řekne slova opačného významu i slova souznačná		2.2
slova dovede správně seřadit do vět		1.10
rozdělí slova na slabiky	Slovo, slabika, hláska, písmeno	2.1
rozliší samohlásky krátké a dlouhé		2.1
určí dvojhlásky		2.1
souhlásky rozliší na tvrdé a měkké		2.8
správně používá u, ú, ů		
dovede rozlišit tvrdou a měkkou slabiku, barevně ji označit a správně určit i, y	Psaní i-y, í-ý po tvrdých a měkkých souhláskách	2.8
v textu najde slova, která jinak vyslovujeme a jinak píšeme	Výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slov	2.1
dokáže najít vhodný tvar slova na určení správné hlásky		2.8
slova s touto skupinou dovede správně přečíst i napsat	Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	2.8
v základních slovech dovede používat mě		2.8
osvojí si názvy všech slovních druhů	Slovní druhy	2.4
zná názvy slovních druhů v uvedeném pořadí		2.4
pozná podstatná jména, slovesa, předložky a spojky		2.5
na začátku věty píše vždy velké písmeno	Psaní velkých písmen	2.8
pozná vlastní jména osob, zvířat a věcí a píše je s velkým písmenem na začátku		2.8
v textu pozná vlastní jména měst, obcí, řek a hor		2.8

3. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	MLUVNICE	
Rozliší větu jednoduchou a souvětí.	Věta jednoduchá a souvětí	2.14
Určí počet vět v souvětí		2.13, 2.14
Vytvoří k daným slovům slova souznačná, protikladná.	Nauka o slově - synonyma, opozita	2.2
Rozlišuje slabiky ve slovech, chápe rozdíly mezi hláskou a písmenem.	Hláskosloví	2.1
Vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních.	Vyjmenovaná slova po B, L, M, P, S, V, Z	2.16
Přiřazuje k vyjmenovaným slovům slova příbuzná.		2.2
Má všeobecný přehled o slovních druzích. Poznává podstatné jméno, přídavné jméno, číslovku, sloveso a předložku.	Slovní druhy	2.4
Vyskloňuje podstatné jméno. Rozlišuje číslo, rod.	podstatná jména	2.11

4. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Nauka o slově	
užívá různé podoby slova, rozlišuje slova dle významu	význam slov a jejich dělení	2.2
určuje kořen, předponu a příponu	stavba slova - kořen, předpona, přípona	2.10
ovládá pravopis vlastních jmen, států, ulic	vlastní jména - zeměpisné názvy, jména ulic a států - jednoslovná	2.8
využívá znalosti psaní -i/-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov	vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z, slova příbuzná	2.16
	Tvarosloví	
poznává slovní druhy neohebné	slovní druhy - ohebné, neohebné	2.4
skloňuje podstatná jména	podstatná jména - mluvnické kategorie a vzory podstatných jmen	2.5
určuje osobu, číslo, čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu, vyhledá infinitiv, rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací	slovesa - mluvnické kategorie, slovesné způsoby, tvary, infinitiv	2.5
	Skladba	
určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty spojovacími výrazy	stavby věty	2.14
určuje podmět a přísudek	podmět a přísudek	2.13
píše správně -i/-y v přičestí minulém	shoda podmětu a přísudku	

5. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	<u>Slovní zásoba a tvoření slov</u>	
určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, dodržuje pravopis - užívá správné koncovky, používá správný pravopis předpon a předložek	stavba slova, slovotvorný základ, slova příbuzná	2.10
využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních	vyjmenovaná slova	2.16
píše pravopisně správně vlastní jména	víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů	2.8
	<u>Tvarosloví</u>	
rozlišuje a určuje slovní druhy	slovní druhy	2.11
určuje pád, číslo, rod, vzor; skloňuje podle vzoru	mluvnické kategorie podstatných jmen	2.11
rozpozná druhy přídavných jmen; skloňuje přídavná jména podle vzoru	přídavná jména	2.11
pozná a určuje druh zájmen	zájmena	2.11
pozná číslovky a určuje druh	číslovky	2.11
rozezná mluvnické kategorie sloves; používá správné tvary podmiňovacího způsobu	slovesa	2.11
pozná slovní druhy neohebné	neohebné slovní druhy	2.11
	<u>Skladba</u>	
určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojici	základní a rozvíjející větné členy	2.13
vyhledává různé podměty	podmět vyjádřený a nevyjádřený	2.13
užívá několikanásobných podmětů ve větách	podmět několikanásobný	2.13
píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého	shoda podmětu s přísudkem	2.13
určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů	věta jednoduchá a souvětí	2.13
píše větné vzorce u souvětí nebo podle vzorců tvoří souvětí	interpunkce v souvětí	2.13
píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči	přímá řeč - nepřímá řeč	2.13

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	
	ČJSp	
	ČJSp	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	
	ČJSp	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	
	ČJSp	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	ČJSp	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.4 Matematika specializovaná

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací předmět Matematika – specializovaná navazuje na vzdělávací předmět Matematika. Náplň předmětu je založena hlavně na aktivních činnostech žáků. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné především v praktickém životě. V této oblasti se uplatňují různé metody a formy práce (soutěže, skupinová práce, individuální přístup, využití výpočetní techniky). Žáci se učí řešit situace a úlohy z praxe. Řešení těchto úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře

rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní

Předmět je určen žákům, pro něž je běžná hodinová dotace ke zvládnutí základních požadavků matematiky z jakýchkoli důvodů nepostačující a žákům nadaným k rozšíření a prohloubení vědomostí.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
Osobní příklad	
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
Podpora netradičních způsobů řešení	
<i>Kompetence komunikativní</i>	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným

	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

3. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Počítání po jednotkách, desítkách a stovkách.	Číselná řada do 1000	1.1
Čtení a psaní trojčiferných čísel.	Zápis čísel	1.2
Znázorňování dvoj a trojčiferných čísel na číselné ose.		1.3
Porovnávání čísel pomocí číselné osy, používání znamének <, >, =.	Porovnávání čísel	1.2
Řešení úloh na porovnávání čísel.		1.5, 1.9

Zaokrouhlování čísel na desítky a stovky	Zaokrouhlování a rozklad čísel	1.8
Rozkládání čísel do 1000 v desítkové soustavě.		1.4
Sčítání a odčítání násobků sta.	Součet a rozdíl čísel	1.4
Písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel a provádění kontroly výpočtu.	Písemné sčítání a odčítání	1.7
Používání výrazů <i>sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel rozdíl.</i>		
Řešení úloh typu o n více a o n méně.		1.9
Řešení a vytváření úloh na sčítání a odčítání.		1.9
Provádění předběžného odhadu výsledků řešení.	Odhad a kontrola výsledků	1.8
Vyjmenovávání řady násobků od 1 do 10.	Násobilky 1 - 10	1.4
Chápání násobení jako opakovaného sčítání stejných sčítanců.	Násobení deseti	1.4
Řešení příkladů násobení a dělení v oboru násobílek.		1.9
Řešení úloh typu n krát více a n krát méně.		1.9
Sestavování a čtení tabulky násobků.		2.3 – 2.5
Využívání tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti...)		1.9, 2.3 – 2.5
Používání výrazů <i>dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin.</i>		
Provádění samostatné kontroly svých početních výkonů.		1.8
Odhady výsledků.		1.8

4. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
počítá po tisících, desetitisících, statisících do 1 000 000	číselná osa, čtení a zápis čísel	1.1, 1.3
porovnává čísla a řeší nerovnice	jednoduché nerovnice	1.2
zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce	zaokrouhlování čísel	1.8
sčítá a odčítá písemně	písemné sčítání a odčítání	1.7
násobí a dělí v paměti jednociferným číslem	pamětné násobení a dělení	1.4, 1.9
násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem	písemné násobení	1.7
dělí písemně jednociferným dělitelem	písemné dělení	1.7

5. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
početní operace s přirozenými čísly, pořadí výpočtů, záměna sčítanců,	Přirozená čísla do a přes 1 000 000	1.6, 1.7, 1.9

sdužování sčítanců, záměna činitelů, násobení nulou		
desítková soustava a řád číslice, zápis a čtení přirozených čísel, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	Numerace v oboru přirozených čísel	1.7, 1.9
písemné násobení		1.7
násobení 10, 100, 1 000		1.4
samostatně kontroluje výpočty, spolupracuje při kontrole se spolužáky, ke kontrole výsledků používá kalkulačku	Provádění kontroly	1.8

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	
	MSp	
	MSp	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	
	MSp	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	
	MSp	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	MSp	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.5 Pohybové hry

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět **Pohybové hry** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání a zlepšení vlastních pohybových možností a zájmů nad rámec tělesné výchovy, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Práce v motivujícím prostředí
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
Osobní příklad	
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
<i>Kompetence komunikativní</i>	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu

Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

3. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Respektuje pokyny učitele v hodinách Tv	Návyky z Tv a sportu	
Základní hygienická pravidla v hodinách TV		
Seznámení se základními povely		
Seznámení se základními pravidly pohybových her a výchova pro fair play		
V rámci pravidelné výuky zařazení cviků vedoucích ke kompenzaci a nápravě špatného držení těla	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení	
Jednoduchý taneční krok s hudbou		
Tvořivé vyjádření rytmu pohybem		
Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti (flexibility) a pohybové obratnosti		
Cvičení motivační, tvořivá, napodobivá		
Nácvik základních gymnastických dovedností	Gymnastika	

Jednoduché přeskoky tělocvičného náradí - lavička, bedna	přeskok - lavička	
Rozvoj silových schopností, šplh s přírazem	šplh o tyči s přírazem	
Rozvoj pohybových dovedností - cvičení s náčiním (krátká tyč, švihadlo, míč)	cvičení s náčiním	
Základní průpravná cvičení	Atletika	
Atletická abeceda	běžecká abeceda	
Informace o spektru atletických disciplín	rychlé běhy do 60m	
Rozvoj silových schopností - skok daleký, hod míčkem - spojení rozběhu s odhodem	skok do dálky z místa	
	skok do dálky z rozběhu	
	hod míčkem z rozběhu	
Zvládá základní pravidla vybraných her	Sportovní hry	
Pravidla bezpečnosti při hrách	minifotbal	
Rozvoj herních dovedností a nácvik herních činností (přihrávky)	vybíjená	
Střelba jednoruč a obouruč na koš, přihrávky jednoruč a obouruč (vrchní, trčením)	minikošíková	
	přehazovaná	

4. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Pozná vhodné oblečení a obuv na sport	NÁVYKY Z TV A SPORTU	
Dodržuje zásady fair play chování		
Příprava před pohybovou činností		
Protahovací cvičení		
Uklidnění po zátěži		
Naučí se samostatně rozcvičit	PRŮPRAVNÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
Průpravné úpoly, přetahy a přetlaky		
Posilovací a relaxační cviky		
Kotoul vpřed	GYMNASTIKA	
Kotoul vzad	Akrobacie	
Práce a správná technika cvičení se švihadlem	Cvičení s náčiním	
Správná technika cvičení s lanem		
Cvičení s míčem		
Přeskok- bedna, koza	Cvičení na náradí	
Rychlý běh	ATLETIKA	
Vytrvalostní běh	Běh, hod	
Hod míčkem		
Manipulace s míčkem, pálkou či jiným herním náčiním	ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER	
Herní činnosti jednotlivce		
Spolupráce ve hře		

Průpravné hry		
---------------	--	--

5. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	NÁVYKY Z TV A SPORTU	
Zná zásady fair play chování		
Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod	POŘADOVÁ CVIČENÍ	
Umí se samostatně rozcvičit	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOMPENZAČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ	
Umí předvést rozcvičení těla		
Umí předvést 2 relaxační cviky		
	GYMNASTIKA	
Kotoul vzad		
Provede rozběh a odraz z můstku snožmo	Přeskok	
Předvede roznožku přes kozu		
Zvládne posilovací a protahovací cviky	Žebřiny	
Pod vedením učitele přesně opakuje cviky, i po spolužácích	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA	
	ATLETIKA	
Na povely odstartuje z polovysokého a z nízkého startu	Běh	
Předvede běžeckou zdatnost -60 m, vytrvalostní běh /rozložení sil/		
Podle pokynů učitele si dovede rozměřit rozběh		
Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje	Hod	
	SPORTOVNÍ HRY	
	Kopaná	
Spolupracuje se svými spoluhráči při hře		
Ovládá základní pravidla kopané		
Chytá míč do „koše“ i volně, odhazuje míč jednou rukou, přihrává i oběma rukama	Vybíjená	
Nácvik přehození hřiště jednou rukou		
Spolupracuje rychle se svými spoluhráči při hře		
Ovládá základní pravidla vybíjené		
Používá správné držení míče (oběma rukama)	Minikošíková	
Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem		
Dribluje na místě i za pohybu		
Spolupracuje se svými spoluhráči při hře		
Ovládá základní pravidla minikošíkové		
Přehodí síť na přehazovanou ve hře i při podání	Přehazovaná	
Spolupracuje se svými spoluhráči při hře - důraz na přihrávku spoluhráčům v poli		

Ovládá základní pravidla přehazované		
--------------------------------------	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	PH	
	PH	
	PH	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	PH	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	PH	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	PH	
	PH	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	PH	
	PH	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	PH	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.6 Estetická výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Pojetí předmětu estetická výchova je založeno na předpokladu, že pro většinu žáků končí školou zajišťovaná estetická výchova. V tomto období dochází k restrukturalizaci dětské osobnosti na novou strukturalizaci osobnosti mladistvých. Zde vystupuje do popředí osobitá funkce estetické výchovy a její možnosti harmonizace, integrace všech složek psychiky v jednotě aspektů senzuálních, racionálních i volních součástí, zakládajících estetické osvojování světa. Cílem předmětu je nenásilné formování a citlivá kultivace osobnosti mladistvého, rozvoj jeho přirozených dispozic, zájmů a potřeb těmi prostředky, které má estetická výchova k dispozici.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	Podpora rozvoje dovedností
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Zařazování metod podporujících zvědavost
Osobní příklad	
Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě	
Kompetence k řešení problémů	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce

	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků

Očekávané výstupy

1.1 Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku.

1.2 Snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí.

1.3 Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění.

1.4 Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření.

1.5 Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl, porovnává výběr a způsob užití prostředků.

1.6 Rozlišuje jednotlivé znakové systémy a volí vhodné prostředky pro vyjádření vlastních prožitků, emocí, představ i rozličných jevů, procesů a vztahů.

1.7 Jazyk umění užívá jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace.

1.8 Při vlastní tvorbě hledá různé varianty přístupu k tématu, zvažuje vhodnost uplatněných prostředků a porovnává různé možnosti uchopení tématu.

1.9 Uvědomuje si a respektuje přirozenost a hodnotu rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka.

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Prakticky uplatňuje bohatší a citlivější vnímání světa, obohacuje se citovými dojmy a představami.	Význam umění Malování obrazu Barvy, tvary, materiály	1.1, 1.4
Získá přehled o okolnostech souvisejících s uspořádáním výstavy.	Uspořádání výstavy	1.4
Doplní si informace o kultu fandovství.	Populární kultura	1.9
Experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky. Převádí teoretické poznatky guerilla marketingu v praxi.	Reklama Masmédia Guerilla marketing	1.4, 1.7
Získá představu o svobodě uměleckého vyjadřování. Osvojí si informace o vybraných osobnostech, jichž se týkala nesvoboda vyjadřování.	Umění a svoboda	1.9
Rozliší adaptaci hudební, divadelní, literární, filmovou.	Adaptace	1.3
Seznámí se s léčebným využitím umění prostřednictvím výtvarných a hudebních aktivit.	Arteterapie	1.3
Na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pozitivního vztahu k různým uměleckým hodnotám.	Vkus, krása, kýč	1.1, 1.4
Srovnává umělecké hodnoty ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané.	Graffiti, Street art	1.5
Rozpozná a slovně popíše principy symetrie a asymetrie. Získá přehled o použití symetrické kompozice.	Symetrie	1.7
Chápe magii a mýtus v historickém pojetí; jeho společensko-náboženskou funkci.	Umění, magie, mýtus	1.9

Využije poznatky základů animace. Rozvine smysl pro kompozici a jemnou motoriku. Vytvoří příběh, scénář.	Animace	1.7, 1.8
Rozvíjí utváření kreativní stránky své osobnosti.	Oděvní design	1.2, 1.8
Osvojí si přehled o vývoji umění od raných dějin lidstva, přehled o uměleckých slozích a stěžejních uměleckých dílech. Tvůrčím způsobem získané poznatky rozvíjí na základě paměti a fantazie.	Původ umění Historický proměny uměleckého procesu Nekonvenční umělci současnosti	1.9
Chápe islámskou kulturu jako součást celosvětové kultury. Osvojí si principy dekorace v islámském umění.	Umění a krása v mimoevropských kulturách	1.9
Rozvíjí utváření kreativní stránky své osobnosti. Vnímá a hodnotí umělecké dílo, chápe jeho základní funkci ve vztahu ke skutečnosti, k životu člověka a společnosti.	Tvůrčí aktivity: Fymáž Savování Zážitkové tvoření Makulatura Origami Modelování Enkaustika Linoryt Recyklace	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EV	
	EV	
	EV	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	EV	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	EV	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma

	EV	
	EV	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EV	
	EV	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EV	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.7 Volitelná informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností

	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
	Osobní příklad
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
Kompetence k řešení problémů	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
Učit se argumentovat	

	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
	Škola bez kouření a drog
	Důsledná prevence šikany a násilí
	Kompetence pracovní
Účast žáků při úpravách prostředí školy	
Uplatňování sebehodnocení žáků	
Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

8. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Utvrzuje si a rozvíjí poznané z předchozích ročníků. Aktivně vyhledává informace a zpracovává je.	Hardware, Word, Excel	1.1.-1.3. 5.2., 5.5. 2.1.-2.3. 3.1., 4.1.
Získává další znalosti při úpravách obrázků a fotografií. Dokáže provádět pokročilé úpravy obrázků a fotografií v různých editorech. Práce s bitmapovými a vektorovými programy.	Grafický editor, Úprava fotografií	5.1.-5.5.
Vytvoří tematické prezentace, jako možné výukové nástroje.	Prezentační nástroje - projekty	4.1.,5.4.,5.5.

9. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Projektová činnost	
Žáci pracují ve skupinách na zvolených projektech z nabídky aktivit a připravují své vlastní výstupy. Spolupráce, komunikace, kreativita, sebehodnocení.	Aktivity: žákovský web, videoprogramy, úprava fotografií a správa fotogalerií, redakce školního časopisu, počítačové zpracování fyzikálních měření, prezentace na témata z ICT	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
8.,9.	VInf	Prezentační dovednosti
9.	VInf	Projektové aktivity – příprava a realizace výstupů

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
9.	VInf	Projektové aktivity– příprava a realizace výstupů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
8.,9.	VInf	Práce s internetem

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	VInf	
	VInf	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	VInf	
	VInf	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
--------	---------	------

8., 9.	VINF	Žákovský web, prezentace, tvorba videa, práce s fotografiemi a fotogaleriemi
--------	------	--

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.8 Seminář z přírodovědných předmětů

Charakteristika vzdělávacího oboru

Seminář z přírodovědných předmětů má za úkol aplikovat do praxe poznatky z přírodopisu, fyziky a chemie, rozvíjet a prohlubovat mezipředmětové vztahy. Důraz je kladen na ekologické hledisko výuky, chápání vzájemných souvislostí mezi přírodními ději a nemalý vliv člověka na přírodní zákonitosti. Žáci se učí práci ve dvojici popř. ve skupině, poznávají význam spolupráce, tolerance, odpovědnosti, ale i konkurence a schopnosti prosadit se.

Výchovně vzdělávací strategie utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Prezentace vlastních výsledků
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
	Osobní příklad
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Podpora netradičních způsobů řešení

Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
Učit se argumentovat	
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Solidarita s druhými
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči ostatním lidem
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné – spoluúčast na jeho úpravě
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Dodržování zásad hygieny práce
	Vedení k systematické, soustavné a přesné práci
	Chápe význam sebehodnocení a učí se jej uplatňovat
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů**
- 1.2 Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v nich závěry, k nimž dospěl**
- 1.3 Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci**
- 1.4 Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci**
- 1.5 Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři**

2. PRÁCE S ROSTLINNÝM A ŽIVOČIŠNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy

žák

2.1 *Provádí sběr rostlinného a živočišného materiálu pro svá pozorování a pokusy a dodržuje při tom zásady bezpečné práce a hygieny i zásady ochrany přírody*

2.2 *Zhotoví a pozoruje nativní preparáty, o svém pozorování vypracuje zápis*

3. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

3.1 *Pracuje s pojmem ekosystém a vysvětlí základní principy jeho fungování*

3.2 *Formuluje zásady udržitelného rozvoje Země*

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Práce s laboratorní technikou: Zásady bezpečné práce	
Dodržuje pravidla bezpečné práce při experimentální práci. Poskytne 1. pomoc při úrazu v laboratoři	Zásady bezpečné práce v chemické a fyzikální laboratoři. Zásady bezpečnosti práce při pracích v terénu. Zásady bezpečné manipulace s rostlinným a živočišným materiálem. Zásady bezpečné práce s laboratorní technikou.	Spp: 1.4., 1.5.
	Práce s mikroskopem	
Pracuje s mikroskopem, výsledky práce zaznamená	Příprava, pozorování nativ. preparátu, zhotovení zápisu	Spp: 1.1., 1.2., 2.2.
	Práce s rostlinným materiálem	
Pracuje s atlasy, Klíčem k určování	Určování rostlin podle Klíče, atlasů	Spp: 1.1., 1.3.
Dodržuje zásady ochrany přírody	Sběr a pozorování rostlin v přírodě	Spp: 1.4., 2.1.
Nepodceňuje nebezpečí jedovatých rostlin	Základy herbářování	
	Práce s živočišným materiálem	
Používá lupu, mikroskop Vyhledá informace prostřednictvím atlasů, encyklopedií, PC Formuluje průběh a výsledky svých pozorování a pokusů	Práce s lupou, mikroskopem, atlasy, PC	Spp: 1.1., 1.2., 1.3., 2.2.
Dodržuje zásady ochrany přírody i zásady bezpečnosti práce a hygieny při manipulaci s živočišným materiálem	Sběr živočišného materiálu	Spp: 1.4., 2.1.
	Environmentální výchova:	

Definuje pojem ekosystém, sestaví jeho konkrétní příklady a popíše vztahy, které zde fungují	Ekosystémy a vztahy v nich	Spp: 3.1.
Objasní pojem udržitelný rozvoj a prostřednictvím simulačních her a projektových prací odvodí cesty k udržitelnému rozvoji	Zásady udržitelného rozvoje Země(odpady, urbanizace, turismus,nerovnoměrný rozvoj,..)	Spp: 3.2.
	<u>Metody měření a výpočtů</u>	Spp: 1.1.,1.2.,1.3., 1.5.
Zjistí hmotnost a hustotu látky a tělesa	Zjišťování hmotnosti, hustoty	
Změří teplotu varu, tání a tuhnutí látky	Měření teploty varu, tání, tuhnutí	
Výsledky měření zanesou do grafu	Grafické znázornění výsledků měření	
Provede základní chemické výpočty	Výpočet koncentrace látky, hmot. zlomku, výpočty z chemických rovnic	
	<u>Laboratorní techniky v chemii</u>	Spp: 1.1.,1.2., 1.3., 1.4., 1.5.
Provede základní druhy chemických reakcí	Základní chemické reakce (slučování, reakce s kovy, neutralizace, srážecí reakce,..)	
Používá základní způsoby oddělování složek směsí	Metody oddělování složek směsí(filtrace, destilace, sublimace, extrakce, chromatografie, krystalizace)	
Ověří činnost organických katalyzátorů	Organické látky (činnost kvasinek, enzymu Ptyalinu)	
O průběhu a výsledcích své práce zhotoví zápis		
Poskytne 1. pomoc při poranění v chemické laboratoři		

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
7. – 9.	Spp	Všechny laboratorní a praktické práce, simulační hry

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	Spp	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma

	Spp	
--	-----	--

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
9.	Spp	Simulační hra – „Africká vesnice“

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
7. – 9.	Spp	Práce s přírodninami
7. – 9.	Spp	Simulační hry

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	Spp	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma
7.	Spp	Možnost chovu a pěstování některých organismů a jejich prodej, výtěžky z jejich produktů
8.	Spp	Možnost chovu a pěstování některých organismů a jejich prodej, výtěžky z jejich produktů
9.	Spp	Simulační hry – Peníze jako prostředek k zajištění existenčních potřeb

4.10.9 Seminář ze společenskovedních předmětů

Charakteristika vzdělávacího oboru

Seminář ze společensko-vědních předmětů je volitelný předmět určený žákům se zájmem o dějiny i současnost různých oblastí lidského života a kultury. Předmět se zaměřuje také na problémy života v současném světě, na praktické otázky života a vztahů mezi lidmi. Může se soustřeďovat i na hlubší poznání problémů souvisejících s utvářením osobnosti člověka. Jinou možností je obrácení pozornosti na regionální dějiny a tvorbu propagačních materiálů pro turisty, případně na průvodcovskou činnost po městě.

Kromě seznamování žáků s vybranými problémy minulosti i současnosti ve společenskovední oblasti a ve vztazích mezi lidmi jde o to, aby si žáci upevnili základní životní orientace a postoje pro kulturní, občansky bezúhonný a mravně i citově hodnotný život v současné přetechizované společnosti.

Pro 8. a 9. ročník byly zpracovány dvě varianty osnov. První varianty jsou zaměřené spíše na historii, dějiny umění a regionální problematiku. Druhá varianta směřuje spíše k psychologii, sociologii a dramatické výchově.

V letošním školním roce se v 8. ročníku vyučuje podle varianty se zaměřením na historii a dějiny. Podle zájmů žáků se výuka rozšiřuje o témata z varianty se zaměřením na psychologii a sociologii.

V 9. ročníku se v letošním školním roce vyučuje podle varianty se zaměřením na historii a dějiny.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
	Osobní příklad
	Kompetence k řešení problémů
Uplatňování mezipředmětových vztahů	
Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů	
Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám	
Široké uplatnění praktických cvičení	
Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce	
Rozvoj schopnosti logického uvažování	
Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací	
Podpora netradičních způsobů řešení	
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)

	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
	Kompetence občanské
Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání	
Otevřenost vůči spolužákům	
Solidarita s druhými	
Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti	
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné – spoluúčast na jeho úpravě
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

8. ročník – varianta se zaměřením na historii a dějiny

1. KULTURA V MINULOSTI A SOUČASNOSTI

Očekávané výstupy

žák

1.1 vysvětlí funkci kultury v životě společnosti

1.2 popíše průběh vývoje kultury v souvislosti s vývojem společenským

- 1.3 objasní projevy kultury v různých oblastech života jedince společnosti*
- 1.4 zhodnotí nabídku kulturních institucí*
- 1.5 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnost i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám*

Učivo

- **kultura**
- **vývoj české kultury**
- **různé sféry kultury**
- **kultura a její odlišnosti**

2. VĚDA A TECHNIKA

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 rozlišuje funkci vědy a techniky*
- 2.2 posoudí kladné a záporné přínosy vědy a techniky pro život společnosti v minulosti i současnosti*
- 2.3 rozlišuje a porovnává výsledky vědy a možnosti techniky včetně praktického využití*
- 2.4 na příkladech vysvětlí pozitivní a negativní vlivy na dnešní moderní společnost*

Učivo

- **věda, její metody a obory**
- **kapitoly z dějin vědy a poznání**
- **významní vědci**
- **nejdůležitější vynálezy**
- **technika**

3. UMĚNÍ

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 vysvětlí úlohu umění v životě jedince i společnosti*
- 3.2 uvede konkrétní příklady jednotlivých druhů umění*
- 3.3 uvede příklady jednotlivých uměleckých žánrů, rozpozná hodnotná umělecká díla*
- 3.4 uvede příklady významných uměleckých děl a osobností našeho regionu*

Učivo

- **charakteristika umění a jeho druhů**
- **vývoj umění**
- **druhy umění**
- **významná umělecká díla**
- **významní umělci Podorlicka**

4. DĚJINY A MÍSTOPIS KOSTELECE NAD ORLICÍ

Očekávané výstupy

žák

- 4.1 uvede poznatky o historii a místopisu Kostelce nad Orlicí*
- 4.2 uvede příklady významných osobností a místa města*
- 4.3 rozvíjí své občanské vědomí*

Učivo

- historie Kostelec nad Orlicí
- významné osobnosti
- významná místa

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Kultura v minulosti a současnosti:	1.1, 1.2, 1.3.,1.4, 1.5
Chápe českou kulturu jako součást celoevropského kulturního vývoje. Porovnává s jinými kulturami.	Vývoj české kultury a její ovlivňování jinými kulturami. Odlišnost kultur.	
	Věda a technika:	2.1, 2.2., 2.3., 2.4
Dokáže vysvětlit pojmy: věda, vědecká metoda, sběr informací a jejich hodnocení, práce s nimi.	Věda, její metody a obory.	
Získá stručný přehled o nejdůležitějších momentech dějin vědy a vědeckých objevů. Zjistí jména vědců, kteří mají vztah k našemu regionu.	Kapitoly z dějin vědy a poznání.	
Je schopen smysluplně diskutovat o významu vědy a techniky pro moderní společnost.	Věda a technika v dnešní společnosti.	
	Umění:	3.1, 3.2., 3.3., 3.4
Ví, co se skrývá za pojmem umění, dokáže určit jeho druhy.	Charakteristika umění a jeho druhů.	
Má představu o počátcích umění v pravěkém období.	Počátky umění.	
Seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými památkami a upevní své znalosti o vývoji uměleckých slohů. Získá informace o vybraných osobnostech, které vynikly na poli výtvarného umění a architektury.	Vývoj umění se zdůrazněním architektury a malířství - umělecké slohy a estetický vkus. Osobnosti výtvarného umění a architektury.	
Do kartotéky regionálních zajímavostí zpracuje zadané architektonické památky a charakteristiky vybraných umělců. Ve spolupráci se spolužáky se tak podílí na sestavení "databáze" informací o dějinách regionu.	Kapitoly z dějin umění v Podorlicku: architektura období baroka, klasicismu, slohy 19. století, moderní architektura. Významní umělci, kteří měli vztah k regionu.	
	Dějiny a místopis Kostelce nad Orlicí: 4.1., 4.2., 4.3	
Dále se zapojí do týmové práce a pomůže vytvořit propagační materiál o městě a okolí. O získané poznatky doplní svou kartotéku.	Vytváření "průvodce" městem a nejbližším okolím - tvůrčí dílna.	

8. ročník – varianta se zaměřením na psychologii a sociologii

1. ETICKÉ PROBLÉMY SOUČASNOSTI

Očekávané výstupy

Žák

1.1 rozlišuje morální svobodu jedince a základní povinnosti člověka ve společnosti

1.2 zdůvodní příčiny problémů a uvědomuje si nutnost a možnosti jejich řešení

1.3 doloží na příkladech základní etické problémy

Učivo

- morálka a mravní zákon
- jednota morální svobody a mravního zákona
- život a jeho hodnota
- mezilidské vztahy, pomoc druhým; vztahy ke zvířatům – nutnost ochrany
- etika a konec lidského života

2. ČLOVĚK A SOCIÁLNÍ SKUPINY

Očekávané výstupy

žák

2.1 uvědomuje si existenci různých sociálních skupin, zdůvodní nutnost nekonfliktního soužití jednotlivce a skupiny

2.1 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem

2.2 rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

2.3 posoudí a na příkladech doloží nutnost spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování společných cílů

Učivo

- sociologie, sociální jevy, vztahy
- partnerství ve škole, v rodině, v práci
- komunikace
- negativní sociální jevy
- globalizace, globální problémy – přírodní zdroje, životní prostředí a jeho ochrana, problematika zachování světového míru, hlad ve světě, spolupráce mezi národy

3. PSYCHOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

3.1 uvědomuje si význam psychologie pro rozpoznání jednotlivých typů osobnosti

3.2 rozpozná a na konkrétních příkladech uvede význam charakteru a temperamentu vzhledem k lidskému chování

3.3 popíše a vysvětlí základní psychologické pojmy

Učivo

- psychologie, psychika
- osobnost
- charakter
- temperament

- smyslové a rozumové poznání

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Etické problémy současnosti:	1.1, 1.2, 1.3
Rozlišuje morální svobodu a základní povinnosti.	Jednota morální svobody a mravního zákona.	
Chápe nutnost ochrany zvířat.	SOS zvířata.	
Uvědomuje si nutnost péče, výchovy a soužití lidí. Chápe význam sociálního prostředí.	Život a jeho hodnota.	
Uznává a chápe význam pomoci handicapovaným lidem a soužití s nimi.	Žijeme opravdu spolu?	
Hluboce uvažuje nad problematikou trestu smrti, sebevraždy, eutanázie.	Etické otázky konce lidského života.	
	Člověk a sociální skupiny:	2.1, 2.2, 2.3
Žák se zabývá otázkami: volba životního partnera, úcta k lidem, otevřené sociální vztahy. Je schopen rozlišovat mezi formálními a neformálními sociálními skupinami.	Partnerství v rodině, ve škole, v práci.	
Rozlišuje: druhy komunikace, zásady komunikace, řeč těla.	Komunikace.	
Kriticky zkoumá záporné sociální jevy (nesnášenlivost, nacionalismus, diskriminace).	Svět kolem nás.	
Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Psychologie	2.1, 3.2, 3.3
Chápe význam psychiky jako výsledku vlivu sociálního, kulturního a výchovného prostředí. Seznámí se se základními otázkami psychologie,	Psychologie, psychika	
Uvědomuje si vnější a vnitřní vlivy na utváření osobnosti, seznámí se s dynamikou a vývojem osobnosti.	Osobnost	
Rozlišuje základní rysy charakteru a jednotlivé typy temperamentu, dokáže uvést příklady.	Charakter, temperament	
Uvědomuje si význam správného lidského poznání.	Smyslové a rozumové poznání	

9. ročník – varianta se zaměřením na historii a dějiny

1. NÁBOŽENSTVÍ A FILOZOFIE

Očekávané výstupy

žák

1.1 objasní význam a existenci víry a filozofie z hlediska jejich historického a společenského vývoje

1.2 popíše úlohu náboženství a filozofie v současném světě

1.3 objasní potřebu tolerance, uvede konkrétní příklady nesnášenlivosti a negativních postojů

Učivo

- náboženství a jeho místo v současném světě
- hlavní světová náboženství – křesťanství, islám, židovství, východní náboženství
- stručné dějiny filozofie

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
	Náboženství a filozofie:	1.1, 1.2, 1.3
V hrubých rysech se seznámí s úlohou náboženství a filozofie ve společnosti. Má základní znalosti o vzniku a vývoji náboženských představ. Je schopen vyjádřit své subjektivní stanovisko k významu náboženství a zdůvodnit ho.	Náboženství a jeho místo v současném světě.	
Stručně charakterizuje hlavní světová náboženství - křesťanství, islám, judaismus, buddhismus, hinduismus.	Hlavní světová náboženství.	
Na základě samostatné badatelské práce žáci vytvoří "medailonky" nejvýznamnějších osobností z dějin filozofie - kolektivní práce s rozdělením dílčích úkolů pomůže k osvojení základních pravidel tvůrčí týmové práce.	Stručné dějiny filozofie - od starověku do 20. století - portréty nejvýznamnějších osobností filozofie.	

9. ročník – varianta se zaměřením na psychologii a sociologii

1. JEDINEC, ČLOVĚK, OSOBNOST

Očekávané výstupy

žák

1.1 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování těchto cílů a překonávání překážek

1.2 rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

1.3 uvede příklady různých typů osobnosti

Učivo

- osobnost, rysy, schopnosti
- charakter, temperament, vlastnosti
- životní partner
- sebevzdělávání

2. ORIENTACE V SOUČASNÉM SVĚTĚ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 uvede příklady základních problémů globalizace
- 2.2 popíše nejdůležitější globální problémy
- 2.3 objasní příčiny a souvislosti globálních problémů v současném světě, uvede příklady možných způsobů řešení

Učivo

- globalizace
- globální problémy – přelidnění, přírodní katastrofy, odpady a recyklace, hlad a podvýživa, válečné konflikty, nakažlivé nemoci, toxikomanie, úroveň vzdělání, heterosexuality – homosexualita

3. DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 orientuje se v problematice dramatických žánrů
- 3.2 uplatňuje kultivovaný projev, orientuje se v divadelní tvorbě

Učivo

- dramatická výchova
- divadelní projev, pohyb na divadle
- významná dramatická tvorba česká i světová

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Seznámí se se strukturou osobnosti, dynamikou a vývojem osobnosti. Ví, jaké existují typy lidí podle temperamentu, chápe rozdíly mezi introverty a extroverty. Uvědomuje si vnější a vnitřní vlivy na utváření osobnosti. Pokusí se o sebepoznání.	Jedinec, člověk, osobnost:	1.1, 1.2, 1.3
Dokáže charakterizovat pojmy: láska, zamilovanost, žárlivost, heterosexuality, homosexualita.	Osobnost pod drobnohledem. Mezilidské vztahy.	
Pochopí a pokusí se sám vysvětlit význam role životního partnera.	Životní partner.	
	Sebevzdělávání.	

Orientuje se v problematice největších problémů současného lidstva - přelidněnost, poškozování životního prostředí, hlad a podvýživa, nakažlivé nemoci, toxikománie, úroveň vzdělání. Je schopen o těchto otázkách smysluplně diskutovat a uvede příklady, jak se to vše může projevit na naší zemi a regionu.	Orientace v současném světě:	2.1, 2.2, 2.3
Má základní přehled národnostních konfliktech, je schopen zaujmout kritický postoj k extrémnímu nacionalismu, etnické nesnášenlivosti, projevům rasové nenávisti. Orientuje se v podstatě největších náboženských konfliktů. Ví, co jsou to sociální konflikty. Je schopen uvést příklady krize mezilidských vztahů. Dokáže uvést příklady i z ČR, případně z blízkého okolí našeho města.	Globální problémy současnosti.	
	Konflikty současného světa.	
Naučí se: podstata divadelní tvorby; funkce divadla ve společnosti	Dramatická výchova	3.1, 3.2, 3.2
Rozvíjí své citové a volní reakce vzhledem k pochopení obsahu a významu dramatické tvorby. Vyhledává témata v literatuře	Literatura a dramatická tvorba.	
Cvičí a rozvíjí paměť, řečové dovednosti. Získává a upevňuje smysl pro týmovou práci.	Hry s komunikativními prvky.	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
8.	SSP	Jednota morální svobody a mravního zákona.
8.	SSP	Život a jeho hodnota.
8.	SSP	Žijeme opravdu spolu?
8.	SSP	Etické otázky konce lidského života.
8.	SSP	Partnerství v rodině, ve škole, v práci.
8.	SSP	Komunikace mezi lidmi.
8.	SSP	Svět kolem nás a my.
8. - 9.	SSP	Osobnost pod drobnohledem.
9.	SSP	Životní partner.
9.	SSP	Sebevzdělávání.
9.	SSP	Základy dramatické výchovy.

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
8.	Ssp	Svět kolem nás a my.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
8.	Ssp	Svět kolem nás.
9.	Ssp	Kapitoly z dějin vědy a poznání.
9.	Ssp	Náboženství a jeho místo v současném světě. Hlavní světová náboženství.
9.	Ssp	Stručné dějiny filozofie od starověku do 20. století.
9.	Ssp	Globální problémy současnosti.
9.	Ssp	Konflikty současného světa.

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
8.	Ssp	Náboženství a jeho místo v současném světě. Hlavní světová náboženství.
8.	Ssp	Vývoj české kultury a její ovlivňování jinými kulturami. Odlišnost kultur.

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
8.	Ssp	Věda a technika v dnešní společnosti.

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
8. – 9.	Ssp	Vytváření "průvodce" městem a nejbližším okolím
9.	Ssp	"Informační středisko Podorlicka" - tvorba propagačních materiálů

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma
8.	Ssp	Já a životní partner
8.	Ssp	Já a budoucí profese, sebezoděávání
8.	Ssp	Orientace v současném světě

4.10.10 Sportovní výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Volitelný předmět **Sportovní výchova** je určen pro žáky 8. a 9. ročníků s dvouhodinovou týdenní dotací. Jeho obsah navazuje na obsah vzdělávacího předmětu Tělesná výchova, jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně

k poznání a zlepšení vlastních pohybových možností a zájmů nad rámec tělesné výchovy, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. Vzdělávací obsah a výstupy volitelného předmětu Sportovní výchova jsou v obou ročnících shodné a upravují se dle aktuálních potřeb a výkonnosti žáků.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Práce v motivujícím prostředí
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Stanovení postupných cílů
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
	Osobní příklad
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Podpora netradičních způsobů řešení
<i>Kompetence komunikativní</i>	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
<i>Kompetence sociální a personální</i>	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii

	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné – spoluúčast na jeho úpravě
	Prevence šikany a násilí
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Dodržování zásad hygieny práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. ATLETIKA

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 Orientuje se v pravidlech atletických soutěží**
- 1.2 Používá různou techniku atletických disciplín**
- 1.3 Zaznamená a vyhodnotí výkony**

2. SPORTOVNÍ HRY

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 Aplikuje pravidla sportovních her**
- 2.2 Využívá různé herní funkce (brankář, obránce, útočník, nahrávač....)**
- 2.3 Dodržuje bezpečnost při sportovních hrách**
- 2.4 Připraví a zorganizuje utkání**

- 2.5 Zlepšuje techniku používanou při sportovních hrách
2.6 Navrhne taktiku hry

3. PLAVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 Zlepšuje techniku plaveckých disciplín
3.2 Provede záchranu tonoucího

4. BRUSLENÍ

Očekávané výstupy

žák

- 4.1 Užívá prvky při jízdě na ledě – jízda vpřed, vzad, obraty, zastavení, změna směru

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty	<u>Atletika</u>	SV: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3., 3.2, 4.1
Provede organizaci jednotlivých soutěží, změří, zapíše a vyhodnotí výkony.		
Užívá a rozpozná základní sportovní povely.	Pojmy olympijské disciplíny	
	Základní pravidla atletických soutěží	
Aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	Základy techniky disciplín	
	Průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh, skok, hod míčkem	
	Základy evidence výkonů	
Snaží se o fair play jednání a dodržování bezpečnosti při hrách	<u>Sportovní hry</u>	
Využívá různé herní funkce (brankář, útočník,...)		
Ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře	Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	
Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání.	Úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře	
Připraví a zorganizuje utkání, navrhne taktiku hry	Radost ze hry, prožitek a spolupráce	
Učí se a zlepšuje techniku sportovních her	Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností	
	Herní funkce (brankář, kapitán, atd)	
	Základní pravidla sportovních her	

	Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách	
	Příprava a organizace utkání	
	Úprava různých povrchů hřišť	
	Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal....	
	Plavání (Dle možnosti školy)	
Používá různé plavecké způsoby, startovní skok, obrátku	Význam plavání pro zdraví a regeneraci	
Předvede první pomoc při záchraně tonoucího	Základní plavecké disciplíny	
	Záchrana tonoucího	
Zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost.	Bruslení (Dle možnosti školy)	
Ukáže jednoduché prvky při jízdě		
	Osvojení sportu na ledě	
	Jednoduché prvky při jízdě - jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	SV	
	SV	
	SV	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	SV	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	SV	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	SV	
	SV	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	SV	

	SV	
--	----	--

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	SV	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.11 Etická výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Etická výchova navazuje na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a svým pojetím tyto výstupy rozvíjí. Obsahově je zařazen do vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví. Předmět posiluje osobní samostatnost žáka a převzetí odpovědnosti žáka za své chování a jednání. Jsou zde zastoupeny různé tématické okruhy průřezových témat, zvláště osobnostní a sociální výchova. Využívá metody a formy práce zaměřené na žákovskou spolupráci v malé i početnější skupině, prezentaci zadaných témat a ochotu žáků zapojit se i do hravých aktivit, u nichž je samozřejmostí reflexe. Výuka se zaměřuje na upevnění správného náhledu na život.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	Podpora rozvoje dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Práce v motivujícím prostředí
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
	Osobní příklad
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Široké uplatnění praktických cvičení

	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů
	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné – spoluúčast na jeho úpravě
	Prevence šikany a násilí
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Dodržování zásad hygieny práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

- 1.4 Komunikuje otevřeně a pravdivě*
- 1.5 Komunikuje s porozuměním pro potřeby druhých*
- 1.6 Komunikuje přiměřeně situaci*

2. DŮSTOJNOST LIDSKÉ OSOBY, ÚCTA K SOBĚ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby*
- 2.2 Objevuje vlastní jedinečnost a identitu*
- 2.3 Vytváří si zdravé sebevědomí*

3. POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí sebe a druhých*

4. TVOŘIVOST A INICIATIVA

Očekávané výstupy

žák

- 4.1 Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů*

5. VYJÁDŘENÍ A KOMUNIKACE CITŮ

Očekávané výstupy

žák

- 5.1 Vyjadřuje city v jednoduchých situacích*
- 5.2 Zvládá pomoc v běžných školních situacích, dělení se*
- 5.3 Dovede vyjádřit soucit*
- 5.4 Projevuje zájem o spolužáky*

6. EMPATIE

Očekávané výstupy

žák

- 6.1 Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu*
- 6.2 Na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí*

7. ASERTIVITA

Očekávané výstupy

žák

7.1 Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním

7.2 Neagresivním způsobem obhajuje svá práva

8. REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY

Očekávané výstupy

žák

8.1 Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory

9. POMOC, PŘÁTELSTVÍ A SPOLUPRÁCE

Očekávané výstupy

žák

9.1 Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích

9.2 Reaguje na situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

10. KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST

Očekávané výstupy

žák

10.1 Je vnímavý k sociálním problémům

10.2 V kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	Otevřená komunikace	
	Aktivní naslouchání	
Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	Úcta k lidské osobě	
	Jedinečnost a identita člověka	
Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí sebe a druhých	Sebepojetí	
	Pozitivní hodnocení druhých	
	Akceptace druhého	
Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	Tvořivost v mezilidských vztazích	
	Iniciativa ve ztížených podmínkách	
Vyjádřuje city v jednoduchých situacích	Identifikace	
	Vyjádření citů	

Zvládá pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	Usměrňování základních citů
Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	Interpersonální empatie
Na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Sociální empatie
Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva	Asertivní chování
	Obrana před manipulací – asertivní techniky
	Fair play
Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	Pozitivní vzory versus pochybné idoly
	Podpora působení televize a médií
	Já – potenciální vzor pro druhé
Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	Schopnost spolupráce
Reaguje na situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Elementární prosociálnost
Je vnímavý k sociálním problémům , v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Uplatňuje komplexní prosociálnost

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	Otevřená komunikace, aktivní naslouchání
	EtV	Úcta k lidské osobě, jedinečnost a identita člověka
	EtV	Sebepojetí, pozitivní hodnocení druhých, akceptace druhého
	EtV	Tvořivost v mezilidských vztazích, iniciativa ve ztížených podmínkách
	EtV	Identifikace, vyjádření citů, usměrňování citů
	EtV	Interpersonální empatie, sociální empatie
	EtV	Asertivní chování, obrana před manipulací, fair play
	EtV	Pozitivní vzory, já – potenciální vzor pro druhé
	EtV	Schopnost spolupráce, elementární prosociálnost
	EtV	Komplexní prosociálnost

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	Úcta k lidské osobě, jedinečnost a identita člověka

	EtV	Iniciativa ve ztížených podmínkách
	EtV	Schopnost spolupráce, elementární prosociálnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	Komplexní prosociálnost

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	
	EtV	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	
	EtV	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	EtV	Pozitivní vzory versus pochybné vzory, podpora pozitivního působení televize a médií

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma

4.10.12 Dopravní výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním. Dopravní výchova by měla mít kladný dopad na celoživotní učení dětí a vést následně ke snížení nehodovosti a rizikových situací v silničním provozu. Vzdělávací obor Dopravní výchova navazuje na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a svým pojetím tyto výstupy rozvíjí. Obsahově je zařazena do vzdělávacích předmětů Prvouka, Komunikace a Tělesná výchova.

Ve čtvrtém ročníku je výuka posílena zařazením kurzu dopravní výchovy, který má teoretickou část realizovanou ve škole v rámci projektového dopoledne a navazující praktickou část uskutečněnou na dopravním hřišti.

Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ. Dále rozvíjet poznání a obohacovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky. Položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro malé motocykly a další skupiny. Rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost. Vzdělávací obor Dopravní výchova navazuje na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a zdraví. Svým pojetím tyto výstupy rozvíjí. Obsahově je zařazen do vzdělávacích předmětů Český jazyk (komunikace), Občanská a rodinná výchova, Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Doplňující vzdělávací obor Dopravní výchova je na 2. stupni realizován jednak integrací do výše jmenovaných předmětů a dále je výuka zintenzivněna projektovým dnem, který je věnován především praktickým dovednostem, spolupráci s odborníky a odbornými pracovišti dopravní výchovy.

Cíle výuky:

1. ročník

seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti v silničním provozu; položit základ pro pochopení bezpečného a ohleduplného chování; poznat nejbližší okolí s ohledem na bezpečnost silničního provozu

2. ročník

vést žáky k pochopení nutnosti bezpečného a ohleduplného chování, k uvědomování si rizik a nebezpečí v silničním provozu

3. ročník

rozvíjet schopnost uvědomovat si rizika a nebezpečí v silničním provozu, vnímat okolní dění všemi smysly a učit se vyvozovat správné závěry pro bezpečné chování; uvědomovat si ostatní účastníky provozu, zejména v roli chodce

4. ročník

být zodpovědný za svoje chování, uvědomovat si rizika a vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; hledat řešení krizových situací; zejména v roli cyklisty;

vnímat všemi smysly, zhodnotit a zpracovat získané informace a vyvodit z nich správné závěry pro bezpečnou cestu

5. ročník

upevňovat a rozvíjet získané vědomosti, dovednosti a návyky účastníka silničního provozu - chodce i cyklisty; poznávat vztahy mezi všemi účastníky, uvědomovat si je, učit se bezpečnému chování i v krizových situacích; seznámit se s první před lékařskou pomocí

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	žák poznává nové oblasti života, novou problematiku, navazuje na známá fakta, učí se porozumět neznámým oblastem, apod.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	při práci žáci používají i jiné zdroje – např. internet, odbornou literaturu apod.
<i>Kompetence komunikativní</i>	žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými, apod.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít se do situací, snaží se je řešit, učí se je správně řešit, učí se správným reakcím apod.
<i>Kompetence občanské</i>	žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými, apod.
	výchova k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu patří do etické výchovy, vybudování základů etických norem, etické chování
<i>Kompetence pracovní</i>	je žádoucí zpracovávat úlohy či zadání na počítači, zejména žáci vyšších ročníků pracují i se záznamovou technikou, žáci zpracovávají materiál digitálně (např. fotografie či kresby v grafických programech)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. CHODEC

Očekávané výstupy

Žák

1.1 rozezná účastníky silničního provozu a vztahy mezi nimi

1.2 pozná nebezpečné situace a způsoby jejich řešení

1.3 zvládá pravidla chůze po chodníku a stezkách a uplatňuje je (při akcích školy)

1.4 uplatňuje bezpečné chování při chůzi po silnici

1.5 používá reflexní doplňky pro svou dobrou viditelnost

1.6 bezpečně přechází u (bez přechodu, s přechodem, se světelnými signály, přes dvojitý pruh)

1.7 bezpečně cestuje v hromadných dopravních prostředcích, chová se s respektem k ostatním cestujícím

1.8 bezpečně cestuje autem, při jízdě v autě používá autosedačku a zádržný systém, zná význam a techniku poutání

1.9 rozeznává a využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje bezpečnou jízdu na in-linech, koloběžce atd.

1.10 vnímá dopravní situaci všemi smysly, vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry

2. CYKLISTA

Očekávané výstupy

Žák

2.1 popíše výbavu jízdního kola a její funkci

2.2 charakterizuje postavení cyklisty v silničním provozu

2.3 zvládá základní techniku jízdy na kole (pokud jsou vhodné podmínky pro nácvik), zvládá základní manévry (změnu směru jízdy, odbočování, předjíždění, objíždění, otáčení, výjezd na silnici)

2.4 volí bezpečnou trasu jízdy (zvládá jízdu přes křižovatku, včetně jízdy po kruhovém objezdu, včetně situací s dalšími účastníky provozu)

2.5 vnímá dopravní situaci všemi smysly (vyhodnotí ji a vyvodí správné závěry pro bezpečnou jízdu)

2.6 ovládá základní postupy při předlékařské první pomoci

3. DOPRAVNÍ ZNAČKY

Očekávané výstupy

Žák

3.1 zná dopravní značky a jejich význam:

*Stezka pro chodce – Stezka pro chodce a cyklisty – Stezka pro cyklisty – Podchod nebo nadchod
Přechod pro chodce – Pozor, přechod pro chodce – Pěší zóna – Obytná zóna – Dej přednost v jízdě – Stop, dej přednost v jízdě – Železniční přejezd – Zákaz vjezdu všech vozidel – Zákaz vstupu chodců – semaforey pro chodce a řidiče*

3.2 zná dopravní značky a jejich význam:

Dálnice – Jednosměrný provoz – Přikázaný směr jízdy vpravo – Hlavní pozemní komunikace

1. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici kulturní a sportovní akce, školní výlet, exkurze	Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce, semafor) Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku)	
bezpečně překoná silnici – prvouka, vycházky, přesun na tělesnou výchovu	Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky)	
rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru – tělesná výchova, prvouka	Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)	
v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem - prvouka	Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup)	
rozezná a používá bezpečnou cestu do školy - prvouka	Přecházení silnice bez přechodu, přecházení silnice po přechodu, přecházení silnice podle světelných signálů Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace)	

2. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) kulturní a sportovní akce, školní výlet, exkurze	Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách)	

rozeznává vybrané dopravní značky cesta do školy v prvouce, výroba značek v pracovním vyučování	Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu, Chodník uzavřen)	
bezpečně překoná silnici se světelnými signály	Přecházení silnice bez přechodu Přecházení silnice po přechodu Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály	
rozeznává a používá bezpečná místa pro hru, vyprávění v komunikaci	Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)	
v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky	Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zadržné systémy, výstup a nástup) Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy) Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích	
rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“, cesta do školy v prvouce	Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky) Krajnice a její nástrahy Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí) Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí)	

3. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
----------------------------	-------	---------

<p>reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP – v prvouce</p>	<p>Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku)</p> <p>Kdo je chodec (brusle, koloběžka, apod.)</p> <p>Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)</p> <p>Značky (Stezka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen)</p>	
<p>používá reflexní doplňky a zná jejich dopad – v prvouce</p>		
<p>v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně – prvouka</p>	<p>Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře)</p> <p>Hřiště a cesta na něj</p> <p>Obytná zóna a její pravidla</p>	
<p>rozeznává vybrané dopravní značky – výtvarná výchova</p>		
<p>bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy – v prvouce</p>	<p>Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny, Vidět a být viděn – reflexní doplňky)</p> <p>Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)</p> <p>Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice)</p> <p>Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály</p> <p>Přecházení mezi zaparkovanými vozy</p> <p>Přecházení po přechodu s jízdním kolem</p>	

seznámí se s pravidly jízdy na bruslích a koloběžce – v prvouce	Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana - přilba a chrániče)
v modelových situacích a při akcích školy (výlet, plavecký výcvik, bruslení) uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách – tělesná výchova	Pravidla chování na parkovišti Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení; pravidla chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání Druhy dopravních prostředků a jejich specifika Pravidla chování na zastávce

4. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě – dopravní kurz	Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, její funkce a použití, reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu	
zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole – dopravní kurz	Technika jízdy; přeprava zavazadel	
prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty – dopravní kurz	Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu	

	<p>Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře)</p> <p>Značky</p> <p>Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování)</p> <p>Vztahy mezi účastníky silničního provozu</p>	
vybere bezpečné místo pro pohyb na kole - dopravní kurz	Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna)	
jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola – dopravní kurz		
rozeznává vybrané značky – dopravní kurz		
naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty – dopravní kurz	<p>Plánování trasy a výbava na cestu</p> <p>Cyklista v dopravních prostředcích</p> <p>Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníkům silničního provozu)</p>	
v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci – dopravní kurz	Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)	

5. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
bezpečně ovládá pravidla chodce (výlet) i cyklisty – český jazyk (beseda s policií)	<p>Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku</p> <p>Vztahy mezi účastníky silničního provozu</p>	

	<p>Potřeba správné výbavy jízdního kola a cyklisty (reflexní doplňky a ostatní doplňky pro bezpečnou jízdu)</p> <p>Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu</p> <p>Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici</p> <p>Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce</p> <p>Pravidla jízdy za snížené viditelnosti</p> <p>Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici)</p> <p>Technika jízdy</p> <p>Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici</p> <p>Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky</p> <p>Vztahy mezi účastníky silničního provozu</p> <p>Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit podle lokality ZŠ a obce)</p> <p>Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky</p>	
--	--	--

	Pravidla při jízdě autem (zádržné systémy) Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy Zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna)	
rozeznává další vybrané dopravní značky - výtvarná výchova	Dopravní značky (odpovídající značky pro jednotlivé celky)	
poznává vztahy účastníků silničního provozu – český jazyk	Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu)	
odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení; snaží se zachovat adekvátně situaci - dopravní hřiště, tělesná výchova	Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení)	
první pomoc, zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - přírodověda	V silničním provozu nejsi sám (vnímání tématu v souvislostech zejména vztažených k dané situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce)	
snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu – beseda s policií, český jazyk		

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	DV	sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
	DV	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení

	DV	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech
	DV	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích
	DV	morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
	DV	

Kurz dopravní výchovy

Obsahem kurzu jsou tyto základní povinnosti účastníka silničního provozu:

- a) popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- b) rozezná dopravní značky
- c) zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na kole
- d) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty (znamení o změně směru jízdy, vyjíždění, zastavení, objíždění, řešení situací na křižovatkách)
- e) v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci (železniční přejezdy, dopravní nehody)
- f) první pomoc

Cíle výuky:

6. ročník

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu zejména v roli chodce; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; zabývat se zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje reakce, vlastní agresivitu a reakce a chování ostatních

7. ročník

dovést žáky k pochopení pravidel bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, zejména v roli cyklisty; rozšířit jejich poznání z nižších ročníků, obohatit výchovně-vzdělávací proces o etické vzdělávání na dané téma; soustředit se na sociální vztahy a způsoby jednání a chování jedince; rozvíjet zejména vztahy mezi všemi účastníky silničního provozu; zvládat svoje vlastní reakce a agresivitu i reakce na chování ostatních

8. ročník

pochopit pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, rizika a důležitost tématu; odhalit včas hrozící nebezpečí a odvodit bezpečné chování; zabývat se všemi účastníky silničního provozu a chovat se zodpovědně a ohleduplně; naučit se zvládat agresivitu svoji i ostatních; poznat další zásady první předlékařské pomoci; dokázat prakticky uplatňovat nejdůležitější prvky témat

9. ročník

pochopit vztahy mezi účastníky silničního provozu, být zodpovědný za svoje chování, dokázat rychle a správně vyhodnotit situaci a vyvodit závěry; naučit se potlačit svoji agresivitu a zvládnout agresivitu ostatních; poznat zásady první předlékařské pomoci a seznámit se s legislativou v oboru silničního provozu; pochopit důležitost tématu, ovládat pravidla bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu i možná rizika; uplatňovat v praxi nejdůležitější prvky téma

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovně a vzdělávací strategie
<i>Kompetence k učení</i>	navazuje na známá fakta, učí se porozumět neznámým oblastem, apod.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	při práci žáci používají i jiné zdroje – např. internet, odbornou literaturu apod.
<i>Kompetence komunikativní</i>	žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými, apod.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	na simulovaných situacích a zadáních žáci řeší vztahové situace mezi sebou, mezi účastníky silničního provozu, snaží se vžít se do situací, snaží se je řešit, učí se je správně řešit, učí se správným reakcím apod.
<i>Kompetence občanské</i>	žáci mezi sebou konverzují, vedou rozhovory, projevují své názory, přijímají názory ostatních a posuzují je, komunikují s dospělými, apod.
	výchova k bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu patří do etické výchovy, vybudování základů etických norem, etické chování
<i>Kompetence pracovní</i>	je žádoucí zpracovávat úlohy či zadání na počítači, zejména žáci vyšších ročníků pracují i se záznamovou technikou, žáci zpracovávají materiál digitálně (např. fotografie či kresby v grafických programech)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. CHODEC

Očekávané výstupy

Žák

- 1.1 Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku*
- 1.2 Vztahy mezi účastníky silničního provozu*
- 1.3 Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)*
- 1.4 Vztahy mezi účastníky silničního provozu*
- 1.5 Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu)*
- 1.6 Přestupky chodců a ukázka legislativy*
- 1.7 Zážitekové lekce, projekty a další aktivity*

2. CYKLISTA

Očekávané výstupy

Žák

- 2.1 Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti)*
- 2.2 Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu*
- 2.3 Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu)*
- 2.4 Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu)*
- 2.5 Technika jízdy a její pravidla mimo silnici*
- 2.6 Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)*
- 2.7 Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky*
- 2.8 Vztahy mezi účastníky silničního provozu*
- 2.9 Křižovatka řízená příslušníkem policie*
- 2.10 Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu)*
- 2.11 Přestupky cyklistů a ukázka legislativy*
- 2.12 Zážitekové lekce, projekty a další aktivity*

3. DOPRAVNÍ ZNAČKY

Očekávané výstupy

Žák

- 3.1 Odpovídající značky pro jednotlivá témata*

6. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi	Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku Vztahy mezi účastníky silničního provozu Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu	
chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy)	Pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zadržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy)	
dodržuje povinnosti spolujezdce v autě – zejména poutání		
rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Odpovídající značky pro jednotlivá témata	
posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu	Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie)	
vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti) Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce)	

7. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním	Technika jízdy a její pravidla mimo silnici	

provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí	Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky Křižovatka řízená příslušníkem policie	
chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu	Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu)	
odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)	Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola)	
poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)	Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci	
rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Odpovídající značky pro jednotlivá témata	
vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna	

8. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých	Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho	

	chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu)	
aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě	Přestupky cyklistů a ukázka legislativy Přestupky chodců a ukázka legislativy	
charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti		
vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života		

9. ročník

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
používá své znalosti a dovednosti v praxi	Zážitkové lekce, projekty a další aktivity	
orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava	Spolupráce s odborníky	
interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu		
chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace		
analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování		
aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu		
aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti		

vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”	Zopakování a upevňování znalostí a dovedností Znalostní testy, závěrečná zkouška	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	DV	sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
	DV	seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
	DV	psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech
	DV	mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích
	DV	morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
	DV	

4.10.13 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vzdělávacího oboru

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce je určen pro žáky 8. – 9. ročníků s dvouhodinovou týdenní dotací. Jeho obsah navazuje na obsah vzdělávacího předmětu Anglický jazyk. Vzdělávací cíle a očekávané výstupy v předmětu Konverzace v anglickém jazyce směřují nejen k rozvíjení a prohlubování jazykových a komunikačních dovedností žáků, ale také porozumění slyšenému a čtenému textu v rámci úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Při výuce jsou využívány různé autentické materiály, příběhy, cvičení, kvízy, hry, počítačová technika, jazykové slovníky atd. Žáci se učí samostatné práci, ale i práci ve dvojici a ve skupině, poznávají tak význam spolupráce, tolerance, odpovědnosti, ale i konkurence a schopnosti prosadit se.

Výchovně vzdělávací strategie utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	Podpora rozvoje komunikativních dovedností různými formami a metodami učení
	Dostatek informačních zdrojů – internet, slovníky, autentické materiály ...
	Propojení informací se skutečným životem
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Prezentace vlastních výsledků
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Vést žáky k autoevaluaci
Kompetence k řešení problémů	Praktické problémové úkoly a situace
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Podpora týmové práce při řešení problémů
	Rozvoj řešení problémů, chybí-li slovní zásoba
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně)
	Vytváření různých situací k zapojení žáka do dialogu
	Základ spolupráce a společného prožívání při práci v týmu
	Naslouchání a porozumění promluvě v cizím jazyce
Kompetence sociální a personální	Využívání her pro navození přátelské atmosféry
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole, skupině – práva, povinnosti, sankce
	Sebeúcta a úcta k druhým
	Zásady slušného chování
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči a žáků z jiných kulturních prostředí
	Respektování kulturních tradic své země tak anglicky mluvících zemí
	Ohleduplnost vůči ostatním lidem
	Vhodné prostředí – funkční, estetické, bezpečné – spoluúčast na jeho úpravě
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
	Dodržování zásad hygieny práce

	Využití získaných znalostí, zkušeností a dovedností v běžném životě
	Chápe význam sebehodnocení a učí se jej uplatňovat
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- 1.1 Rozumí informacím v poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně*
- 1.2 Dokáže pochopit smysl jasných zpráv a hlášení*
- 1.3 Rozumí obsahu vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat*

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*
- 2.2 Používá fráze a věty, aby popsal vlastní rodinu, kamarády, školu, koníčky a další osvojovaná témata*
- 2.3 Vypráví příběh či událost*

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- 3.1 Vyhledá potřebnou informaci v textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- 3.2 Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu užívanou v každodenním životě*
- 3.3 Čte s porozuměním texty za účelem sdělení obsahu nebo informace*

4. PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

- 2.1 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- 2.2 Vyhledá a písemně zpracuje informace k tématu*
- 2.3 Reaguje na jednoduché písemné sdělení*

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy

<p><i>Poslech s porozuměním:</i></p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí tématu a obsahu zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat. – v pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace. – dokáže pochopit smysl jasných zpráv a hlášení. <p><i>Mluvení:</i></p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace týkající se činnosti, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. – mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech a dalších osvojovaných tématech. – popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života a dalších osvojovaných témat. – vypráví příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy. <p><i>Čtení s porozuměním:</i></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, rozumí tématu a obsahu textů. – v textu vyhledá konkrétní informace. – čte s porozuměním texty za účelem sdělení obsahu nebo informace. <p><i>Psaní:</i></p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní ve formuláři základní údaje. – zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat. 	<p><i>8. ročník:</i></p> <p>Storytelling Personal information Describing people Describing things Animals Homes Food and drink Travel and tourism</p> <p><i>9. ročník</i></p> <p>Storytelling Leisure time Media Education Jobs Health and fitness Science and technology Environment Literature Language</p>	<p>1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – napíše jednoduché texty týkající se jeho osob, rodiny a výše uvedených témat. – reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat. – Vyhledá a písemně zpracuje informace k tématu. 		
--	--	--

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
8. – 9.		Všechny práce ve dvojicích a skupinách, simulační hry

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	Spp	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
8. - 9.		Všechna témata

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
9.		Environment

4.10.14 Literární seminář

Charakteristika vzdělávacího oboru

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je rozvoj literárních dovedností žáka. Podporovat schopnost studentů analyzovat a interpretovat literární texty. To zahrnuje porozumění různým literárním žánrům, stylům, tématům a historickým kontextům.

Dalšími cíli vyučovacího předmětu Literární seminář je rozvoj kritického myšlení, porozumění literární teorii, schopnost prezentace a diskuse, rozvoj psaní, porozumění literárnímu kontextu, rozvoj jazykových dovedností. V rámci těchto cílů budou rozvíjeny schopnosti studentů kriticky hodnotit a diskutovat o literárních dílech. To zahrnuje schopnost formulace a obhájení vlastních názorů. Žáci budou seznámeni se základními literárními teoriemi a přístupy, které jim pomohou lépe porozumět a interpretovat literární texty. Rozvíjena bude i prezentace vlastních myšlenek a účast na diskuzích. V předmětu nebude opomenuta ani slohová složka výuky a velkou náplň předmětu bude tvořit tvůrčí psaní napříč všemi literárními žánry. Slohová výuka bude úzce spjata s jazykovou výchovou. V rámci té budou u žáků rozvíjeny jazykové schopnosti, včetně slovní zásoby, stylistiky a gramatiky.

Těchto cílů bude **dosázeno** prostřednictvím práce s texty, literaturou všech žánrů, tvůrčího psaní, čtenářských dílen, prezentací, psaní esejí, práce s literárními teoriemi a dalších aktivit.

Vyučovací předmět LS se vyučuje v 9. ročníku **s dvouhodinovou dotací** odpovídající učebnímu plánu.

Výuka probíhá zpravidla v budově školy.

Učivo

Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům.

Způsoby interpretace literárních a jiných děl.

Základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry).

Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé.

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	Podpora rozvoje dovedností
	Dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, exkurze atd.
	Propojení informací se skutečným životem
	Práce s informacemi (vyhledávání informací z různých zdrojů, tištěných i elektronických, porozumění jim)
	Samostatnost, organizace vlastní činnosti (motivace k vedení strukturovaného portfolia, které zahrnuje informace o četbě krásné literatury)
	Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
	Komunikace, spolupráce v týmu
	Poznání vlastních možností
	Prezentace vlastních výsledků
	Tvořivost (práce na projektech)
	Chápat smysl vlastní práce
	Práce v motivujícím prostředí
	Práce s přiměřeným učivem
	Hodnocení za to, co žák umí, ne za to, co neumí
	Využívání kladného hodnocení a dobrých výsledků jako motivace
	Výuka bez situací nerovnosti, ponížení apod.
	Stanovení postupných cílů
	Zařazování metod podporujících zvědavost
	Osobní příklad
	Získané vědomosti a poznatky aplikovat v praktickém životě
Kompetence k řešení problémů	Poznatky nejsou předkládány v hotové podobě
	Uplatňování mezipředmětových vztahů
	Objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
	Přechod od frontálního vyučování k více aktivizujícím metodám
	Široké uplatnění praktických cvičení
	Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
	Rozvoj schopnosti logického uvažování
	Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
	Podpora netradičních způsobů řešení
Kompetence komunikativní	Prostor pro komunikace různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, využitím technických prostředků)
	Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, respektování různých názorů – originálních, nezdařených apod.)
	Zásady komunikace s dospělými
	Základ spolupráce a společného prožívání
	Předpoklady pro poznávání sebe a vztahů k jiným
	Práce v týmu
Kompetence sociální a personální	Atmosféra demokracie a přátelství
	Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
	Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
	Spolupráce učitelů

	Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
	Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
	Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
	Vhodnou formou prosazovat svoje zájmy
	Učit se argumentovat
	Učit se chápat bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
	Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
Kompetence občanské	Stanovení jasných pravidel pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
	Využití osobních zkušeností žáků s komunikací v médiích, na sociálních sítích, zkušeností z četby k přiblížení myšlení a jednání druhých lidí
	Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
	Otevřenost vůči spolužákům
	Solidarita s druhými
	Rozvíjení kritických postojů k negativním jevům ve škole i společnosti
	Integrace žáků vyžadujících speciální péči
	Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
	Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
	Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
	Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
	Škola bez kouření a drog
	Důsledná prevence šikany a násilí
Kompetence pracovní	Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
	Vedení k dodržování autorského práva, k ochraně osobních údajů, dodržování licencí duševního vlastnictví aj.
	Účast žáků při úpravách prostředí školy
	Uplatňování sebehodnocení žáků
	Uplatňování mezipředmětových vztahů při volbě povolání
Kompetence digitální	Využívání vhodných digitálních technologií ve škole i mimo ni

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2.stupeň

Konkrétní výstupy pro žáka	Učivo	Výstupy
používá strategie aktivního čtení, klade otázky k textu, analyzuje literární prvky, motivy, symboly, styl a prostředí, interpretuje text na hlubší úrovni a svou	čtenářské strategie	6.1., 6.3., 6.8., 4.8.

interpretaci podporuje konkrétními příklady		
pracuje s literárním textem, kriticky hodnotí literární dílo, komparuje jednotlivé literární texty	čtenářské dílny	4.7., 6.1., 6.3.
vytváří vlastní text, používá různé literární prostředky, reflektuje a hodnotí svou tvorbu i tvorbu spolužáků	tvůrčí psaní	4.9., 4.10., 5.7., 6.4.
reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy, vytváří vlastní text	pohádky	6.1., 6.2., 6.4.
vymezuje žánr, vymýšlí zápletku a zvraty, pracuje s napínavým prostředím, vytváří vlastní text	detektivka	6.1., 6.2., 6.4.
rozlišuje strukturu a kompozici komiksových panelů, vytváří vlastní komiks dle svého textu, i dle textu přiloženého	komiks	6.1., 6.2., 6.4.
charakterizuje žánry a navzájem je komparuje, vymezuje prostředí, pracuje s textem, vytváří osnovu vlastního textu	fantasy a sci-fi	6.1., 6.2., 6.4.
charakterizuje žánr, pracuje s textem, určuje hlavní téma, motivy, vymýšlí postavy a tvoří prostředí, tvorba vlastního textu	povídka	6.1., 6.2., 6.4.
určí a charakterizuje druhy dramatu, pracuje s jednotlivými texty k druhům dramatu, vytváří osnovu, postavy a prostředí, tvorba, prezentace a dramaturgie vlastní tvorby	drama	4.4., 4.6., 6.1., 6.2., 6.4.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Výchova demokratického občana

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Multikulturní výchova

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Environmentální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Mediální výchova

Ročník	Předmět	Téma
	LS	

Finanční gramotnost

Ročník	Předmět	Téma